

ਮਰੀਜ਼ ਲਈ: ਸਾਈਕਲੋਫੋਸਫਾਮਾਇਡ ਦਾ ਟੀਕਾ
ਹੋਰ ਨਾਂ: ਸਾਈਕਲੋ, ਸਾਈਟੋਕਸੈਨ, ਪ੍ਰੋਕਾਈਟੋਕਸ

For the Patient: Cyclophosphamide Injection

Other names: cyclo, CYTOXAN®, PROCYTOX®

BC Cancer Agency

CARE + RESEARCH

An agency of the Provincial Health Services Authority

- **Cyclophosphamide** (ਸਾਈਕਲੋਫੋਸਫਾਮਾਇਡ) ਇੱਕ ਅਜਿਹੀ ਦਵਾਈ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਅਨੇਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੈਂਸਰ ਦੇ ਇਲਾਜ ਲਈ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਾਫ਼ ਤਰਲ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਟੀਕੇ ਰਾਹੀਂ ਨਾੜੀ ਵਿੱਚ ਲਗਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

Cyclophosphamide (sigh-kloe-FOSS-fa-mide) is a drug that is used to treat many types of cancers. It is a clear liquid that is injected into a vein.
- ਜੇ ਤੁਹਾਨੂੰ cyclophosphamide ਤੋਂ ਕਦੇ ਵੀ ਕੋਈ ਅਸਧਾਰਣ ਜਾਂ **ਐਲਰਜਿਕ ਰੀਐਕਸ਼ਨ** ਹੋਇਆ ਹੈ ਤਾਂ cyclophosphamide ਲੈਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਆਪਣੇ ਡਾਕਟਰ ਨੂੰ ਦੱਸੋ।

Tell your doctor if you have ever had an unusual or **allergic reaction** to cyclophosphamide before taking cyclophosphamide.
- ਹਰੇਕ ਟ੍ਰੀਟਮੈਂਟ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ **ਖੂਨ ਦੀ ਜਾਂਚ** ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਟੈਸਟ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਹੋਰਨਾ ਮਾੜੇ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਤੁਹਾਡੀ ਕੀਮੋਥੈਰੇਪੀ ਦੀ ਖੁਰਾਕ ਅਤੇ ਸਮਾਂ ਬਦਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

A **blood test** may be taken before each treatment. The dose and timing of your chemotherapy may be changed based on the test results and/or other side effects.
- ਤੁਹਾਡਾ ਡਾਕਟਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਤਰਲ ਪਦਾਰਥ **ਪੀਣ** ਲਈ ਕਹਿ ਸਕਦਾ ਹੈ ਮਿਸਾਲ ਲਈ, ਇੱਕ ਦਿਨ ਵਿੱਚ 8-12 ਕੱਪ (2000-3000 ਮਿਲੀ ਲੀਟਰ ਜਾਂ 70-100 ਔਂਸ)। ਤੁਹਾਡੀ ਖੁਰਾਕ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਾਲੇ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ 24 ਘੰਟਿਆਂ ਦੌਰਾਨ ਤੁਹਾਨੂੰ ਅਕਸਰ ਆਪਣਾ **ਮਸ਼ਾਨਾ ਖਾਲੀ ਕਰਨ** (ਪਿਸ਼ਾਬ ਕਰਨ) ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਾਗਦੇ ਸਮੇਂ ਹਰ 2 ਘੰਟਿਆਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ ਸੌਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ। ਮਸ਼ਾਨਾ ਖਾਲੀ ਕਰਨ ਲਈ ਤੁਹਾਡਾ ਡਾਕਟਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਰਾਤ ਨੂੰ ਉੱਠ ਕੇ ਪਿਸ਼ਾਬ ਕਰਨ ਲਈ ਵੀ ਕਹਿ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਮਸ਼ਾਨੇ ਅਤੇ ਗੁਰਦਿਆਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਮਿਲਦੀ ਹੈ।

Your doctor may tell you to **drink** plenty of liquids e.g., 8-12 cups (2000-3000 mL or 70-100 oz) a day. You may be told to **empty your bladder** (pass urine) frequently, every 2 hours while you are awake and at bedtime for at least 24 hours after your dose. Your doctor may also tell you to get up in the night to empty your bladder. This helps prevent bladder and kidney problems.
- ਹੋਰ ਦਵਾਈਆਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ allopurinol (ਐਲੋਪਿਉਰੀਨੋਲ), amiodarone (ਐਮੀਓਡਾਰੋਨ), digoxin (LANOXIN®) (ਡਾਈਜੋਕਸਿਨ - ਲੈਨੋਕਸਿਨ), hydrochlorothiazide (ਹਾਈਡ੍ਰੋਕਲੋਰੋਥਿਆਜਾਇਡ), indomethacin (INDOCID®) (ਇੰਡੋਮੈਥਾਸਿਨ - ਇੰਡੋਸਿਡ), phenobarbital (ਫਿਨੋਬਾਰਨੀਟਾਲ), phenytoin (DILANTIN®) (ਫੈਨੀਟੋਇਨ - ਡਾਈਲੈਨਟਿਨ) ਜਾਂ warfarin (COUMADIN®) (ਵਾਰਫਰਿਨ - ਕੋਊਮਾਡਿਨ) cyclophosphamide ਨੂੰ **ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰ** ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਜਾਂ ਹੋਰ ਦਵਾਈਆਂ ਲੈ ਰਹੇ ਹੋ ਤਾਂ ਆਪਣੇ ਡਾਕਟਰ ਨੂੰ ਦੱਸੋ ਕਿਉਂਕਿ ਤੁਹਾਡੀ ਦਵਾਈ ਦੀ ਖੁਰਾਕ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਪੈ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਕੋਈ ਵੀ ਨਵੀਆਂ ਦਵਾਈਆਂ ਲੈਣੀਆਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਆਪਣੇ ਡਾਕਟਰ ਜਾਂ ਫਾਰਮਾਸਿਸਟ ਤੋਂ ਪੁੱਛੋ।

Other drugs such as allopurinol, amiodarone, digoxin (LANOXIN®), hydrochlorothiazide, indomethacin (INDOCID®), phenobarbital, phenytoin (DILANTIN®), or warfarin (COUMADIN®) may **interact** with cyclophosphamide. Tell your doctor if you are taking these or any other drugs as your dose may need to be changed. Check with your doctor or pharmacist before you start taking any new drugs.
- **ਸ਼ਰਾਬ ਪੀਣ ਦਾ** (ਥੋੜ੍ਹੀ ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ) cyclophosphamide ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਉਪਯੋਗਤਾ 'ਤੇ ਅਸਰ ਪੈਂਦਾ ਪ੍ਰਤੀਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ।

The **drinking of alcohol** (in small amounts) does not appear to affect the safety or usefulness of cyclophosphamide.

- Cyclophosphamide ਪੁਰਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ **ਨਪੁੰਸਕਤਾ** ਅਤੇ ਔਰਤਾਂ ਵਿੱਚ **ਮੀਨੋਪੌਜ਼** (ਮਾਹਵਾਰੀ ਚੱਕਰਾਂ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ) ਦਾ ਕਾਰਣ ਬਣ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਹੋਣ ਦਾ ਖਤਰਾ Cyclophosphamide ਦੀ ਖੁਰਾਕ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੀ ਉਮਰ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਬੱਚੇ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹੋ, ਤਾਂ Cyclophosphamide ਨਾਲ ਇਲਾਜ ਕਰਵਾਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਆਪਣੇ ਡਾਕਟਰ ਨਾਲ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰਾ ਕਰੋ।

Cyclophosphamide may cause **sterility** in men and **menopause** in women. The risk of this occurring depends on the dose of cyclophosphamide and your age. If you plan to have children, discuss this with your doctor before being treated with cyclophosphamide.

- Cyclophosphamide ਵੀਰਜ ਨੂੰ ਅਤੇ ਜੇ ਇਸ ਨੂੰ ਗਰਭ ਅਵਸਥਾ ਦੌਰਾਨ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। Cyclophosphamide ਨਾਲ ਇਲਾਜ ਕਰਵਾਉਣ ਸਮੇਂ **ਪਰਿਵਾਰ ਨਿਯੰਤਰਨ** ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਸਰਬੋਤਮ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਜਾਂ ਤੁਹਾਡੀ ਸਾਥਣ ਗਰਭ ਧਾਰਣ ਕਰ ਲੈਂਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਆਪਣੇ ਡਾਕਟਰ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਦੱਸੋ। ਇਲਾਜ ਦੌਰਾਨ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਦੁੱਧ ਨਾ ਚੁੰਘਾਓ।

Cyclophosphamide may damage sperm and may harm the baby if used during pregnancy. It is best to use **birth control** while being treated with cyclophosphamide. Tell your doctor right away if you or your partner becomes pregnant. Do not breast feed during treatment.

- ਡਾਕਟਰਾਂ ਜਾਂ ਦੰਦਾਂ ਦੇ ਡਾਕਟਰਾਂ ਤੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਇਲਾਜ ਕਰਵਾਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸੋ ਕਿ cyclophosphamide ਨਾਲ ਤੁਹਾਡਾ ਇਲਾਜ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ।

Tell doctors or dentists that you are being treated with cyclophosphamide before you receive any treatment from them.

ਖੂਨ ਦੇ ਕਣਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ (ਬਲੱਡ ਕਾਊਂਟਸ) ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀਆਂ

Changes in blood counts

ਇਹ ਦਵਾਈ ਤੁਹਾਡੇ ਖੂਨ ਦੇ ਕਣਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ (ਬਲੱਡ ਕਾਊਂਟਸ) ਵਿੱਚ ਅਸਥਾਈ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਦਾ ਕਾਰਣ ਬਣ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਤੁਹਾਡਾ ਡਾਕਟਰ ਖੂਨ ਦੇ ਟੈਸਟਾਂ ਰਾਹੀਂ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਇਨ੍ਹਾਂ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਦੀ ਪੈੜ ਰੱਖੇਗਾ। ਕੁਝ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਤੁਹਾਡੇ ਟ੍ਰੀਟਮੈਂਟ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਪੈ ਸਕਦੀ ਹੈ।

This drug may cause temporary changes in your blood counts. Your doctor will be following these changes carefully by performing blood tests. Adjustment of your treatment may be needed in certain circumstances.

<p style="text-align: center;">ਖੂਨ ਦੇ ਕਣਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ BLOOD COUNTS</p>	<p style="text-align: center;">ਪ੍ਰਬੰਧਨ MANAGEMENT</p>
<p>ਤੁਹਾਡਾ ਟ੍ਰੀਟਮੈਂਟ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ 8-15 ਦਿਨਾਂ ਬਾਅਦ ਤੁਹਾਡੇ ਖੂਨ ਦੇ ਚਿੱਟੇ ਸੈੱਲਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਕਮੀ ਆਵੇਗੀ। ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਆਖਰੀ ਟ੍ਰੀਟਮੈਂਟ ਤੋਂ 17-28 ਦਿਨਾਂ ਬਾਅਦ ਇਹ ਮੁੜ ਆਪਣੇ ਸਾਧਾਰਣ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਆ ਜਾਣਗੇ।</p> <p>Your white blood cells will decrease 8-15 days after your treatment has started. They usually return to your previous levels 17-28 days after your last treatment.</p> <p>ਖੂਨ ਦੇ ਆਮ ਚਿੱਟੇ ਸੈੱਲ ਇਨਫੈਕਸ਼ਨ ਦਾ ਕਾਰਣ ਬਣਨ ਵਾਲੇ ਬੈਕਟੀਰੀਆ (ਰੋਗਾਣੂਆਂ) ਨਾਲ ਲੜ ਕੇ ਤੁਹਾਡੇ ਸਰੀਰ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਜਦੋਂ ਖੂਨ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸੈੱਲ ਘੱਟ ਹੋ ਜਾਣ ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਨਫੈਕਸ਼ਨ ਹੋਣ ਦਾ ਜ਼ਿਆਦਾ ਖਤਰਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।</p> <p>Normal white blood cells protect your body by fighting bacteria (germs) that cause infection. When they are low, you are at greater risk of having an infection.</p>	<p>ਇਨਫੈਕਸ਼ਨ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਲਈ:</p> <p>To help prevent infection:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ਆਪਣੇ ਹੱਥਾਂ ਨੂੰ ਅਕਸਰ ਅਤੇ ਬਾਥਰੂਮ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹਮੇਸ਼ਾ ਧੋਵੋ। Wash your hands often and always after using the bathroom. • ਆਪਣੀ ਚਮੜੀ ਅਤੇ ਮੂੰਹ ਦਾ ਖਿਆਲ ਰੱਖੋ। Take care of your skin and mouth. • ਭੀੜ ਅਤੇ ਬਿਮਾਰ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਦੂਰ ਰਹਿਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰੋ। Avoid crowds and people who are sick. • ਇਨਫੈਕਸ਼ਨ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਸੰਕੇਤ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਬੁਖਾਰ (ਮੂੰਹ ਵਾਲੇ ਥਰਮਾਮੀਟਰ ਨਾਲ 100°F ਜਾਂ 38°C ਤੋਂ ਵੱਧ), ਠੰਢ ਲੱਗਣ, ਖੰਘ, ਜਾਂ ਪਿਸ਼ਾਬ ਕਰਨ ਵੇਲੇ ਜਲਨ ਹੋਣ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਡਾਕਟਰ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਕਾਲ ਕਰੋ। Call your doctor immediately at the first sign of an infection such as fever (over 100°F or 38°C by an oral thermometer), chills, cough, or burning when you pass urine.

<p style="text-align: center;">ਖੂਨ ਦੇ ਕਣਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ BLOOD COUNTS</p>	<p style="text-align: center;">ਪ੍ਰਬੰਧਨ MANAGEMENT</p>
<p>ਤੁਹਾਡਾ ਟ੍ਰੀਟਮੈਂਟ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ 10-15 ਦਿਨ ਬਾਅਦ ਤੁਹਾਡੇ ਪਲੇਟਲੈਟ (ਰੰਗਹੀਣ ਰਕਤਾਣੂ) ਘਟ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਆਖਰੀ ਟ੍ਰੀਟਮੈਂਟ ਤੋਂ 17-28 ਦਿਨਾਂ ਬਾਅਦ ਉਹ ਮੁੜ ਆਪਣੇ ਪੁਰਾਣੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਆ ਜਾਣਗੇ।</p> <p>Your platelets may decrease 10-15 days after your treatment has started. They usually return to your previous levels 17-28 days after your last treatment.</p> <p>ਜਦੋਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸੱਟ ਲੱਗ ਜਾਂਦੀ ਹੈ (ਉਦਾਹਰਣ ਵਜੋਂ, ਕੱਟ ਲੱਗਣਾ), ਉਦੋਂ ਆਮ ਪਲੇਟਲੈਟ ਤੁਹਾਡੇ ਖੂਨ ਦਾ ਗਤਲ ਬਣਾਉਣ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰਦੇ ਹਨ।</p> <p>Normal platelets help your blood to clot normally after an injury (e.g., cut).</p> <p>ਜਦੋਂ ਤੁਹਾਡੇ ਪਲੇਟਲੈਟਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਘੱਟ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਉਦੋਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਰਗੜਾਂ ਲੱਗਣ ਜਾਂ ਤੁਹਾਡਾ ਖੂਨ ਵਹਿਣ ਦੀ ਵੱਧ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।</p> <p>When the platelet count is low you may be more likely to bruise or bleed.</p>	<p>ਖੂਨ ਵਹਿਣ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਲਈ:</p> <p>To help prevent bleeding problems:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰੋ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਰਗੜਾਂ ਜਾਂ ਕੱਟ ਨਾ ਲੱਗਣ ਜਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਜਲਨ ਦੇ ਜ਼ਖਮ ਨਾ ਹੋਣ। Try not to bruise, cut, or burn yourself. • ਅਰਾਮ ਨਾਲ ਸੁਣਕ ਕੇ ਨੱਕ ਸਾਫ਼ ਕਰੋ। ਆਪਣੇ ਨੱਕ ਵਿੱਚ ਉਂਗਲੀ ਨਾ ਪਾਓ। Clean your nose by blowing gently. Do not pick your nose. • ਕਬਜ਼ ਤੋਂ ਬਚੋ। Avoid constipation. • ਨਰਮ ਟੁੱਥ-ਬਰੁਸ਼ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਦੰਦਾਂ 'ਤੇ ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਬਰੁਸ਼ ਕਰੋ ਕਿਉਂਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਮਸੂੜਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਅਸਾਨੀ ਨਾਲ ਖੂਨ ਵਹਿ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਮੂੰਹ ਦੀ ਚੰਗੀ ਸਵੱਛਤਾ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖੋ। Brush your teeth gently with a soft toothbrush as your gums may bleed more easily. Maintain good oral hygiene. <p>ਕੁਝ ਦਵਾਈਆਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ASA (ਮਿਸਾਲ ਲਈ ASPIRIN® (ਐਸਪੀਰੀਨ)) ਜਾਂ ibuprofen (ਇਬੂਪ੍ਰੋਫੇਨ) (ਮਿਸਾਲ ਲਈ, ADVIL® - ਐਡਵਿਲ) ਤੁਹਾਡੇ ਖੂਨ ਵਹਿਣ ਦੇ ਖਤਰੇ ਨੂੰ ਵਧਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ।</p> <p>Some medications such as ASA (e.g., ASPIRIN®) or ibuprofen (e.g., ADVIL®) may increase your risk of bleeding.</p> <ul style="list-style-type: none"> • ਆਪਣੇ ਡਾਕਟਰ ਵੱਲੋਂ ਦੱਸੀ ਹੋਈ ਕੋਈ ਵੀ ਦਵਾਈ ਲੈਣੀ ਬੰਦ ਨਾ ਕਰੋ (ਮਿਸਾਲ ਲਈ, ਤੁਹਾਡੇ ਦਿਲ ਲਈ ASA)। Do not stop taking any medication that has been prescribed by your doctor (e.g., ASA for your heart). • ਮਾਮੂਲੀ ਦਰਦ ਲਈ, ਪਹਿਲਾਂ ਐਸੀਟਾਮੀਨਾਫੇਨ (ਮਿਸਾਲ ਲਈ TYLENOL® - ਟਾਈਲੇਨੋਲ) ਲੈ ਕੇ ਦੇਖੋ, ਪਰ ਕਦੇ-ਕਦਾਈਂ ibuprofen (ਇਬੂਪ੍ਰੋਫੇਨ) ਵੀ ਲਈ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। For minor pain, try acetaminophen (e.g., TYLENOL®) first, but occasional use of ibuprofen may be acceptable.

ਮਾੜੇ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਉਸੇ ਤਰਤੀਬ ਵਿੱਚ ਸੂਚੀਬੱਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਹ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਮਾੜੇ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਲਈ ਸੁਝਾਅ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ।

Side effects are listed in the following table in the order in which they may occur. Tips to help manage the side effects are included.

<p style="text-align: center;">ਮਾੜੇ ਪ੍ਰਭਾਵ SIDE EFFECTS</p>	<p style="text-align: center;">ਪ੍ਰਬੰਧਨ MANAGEMENT</p>
<p>ਟੀਕਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਜਿੱਥੇ ਸੂਈ ਲਗਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਉਸ ਥਾਂ 'ਤੇ ਦਰਦ ਜਾਂ ਸਪਰਸ਼ ਕਾਰਣ ਬੇਅਰਾਮੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। Pain or tenderness may occur where the needle was placed.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ਦਿਨ ਵਿੱਚ ਕਈ ਵਾਰੀ 15-20 ਮਿੰਟਾਂ ਲਈ ਠੰਢੀ ਪੱਟੀ ਕਰੋ ਜਾਂ ਠੰਢੇ ਪਾਣੀ ਵਿੱਚ ਡੁਬਾਓ। Apply cool compresses or soak in cool water for 15-20 minutes several times a day.
<p>ਜਦੋਂ cyclophosphamide ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਉਦੋਂ ਨੱਕ ਬੰਦ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਦਵਾਈ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਸਮੇਂ ਜਾਂ ਉਸ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਅਤੇ ਨੱਕ ਵਿੱਚੋਂ ਪਾਣੀ ਵਗ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਤੁਹਾਡਾ ਨੱਕ ਬੰਦ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਛਿੱਕਾਂ ਆ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। Nasal congestion may occur during administration of cyclophosphamide. You may experience runny eyes and nose, sinus congestion and sneezing during or immediately after the infusion.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ਜੇ ਨੱਕ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਬੰਦ ਰਹੇ ਤਾਂ ਲੱਛਣਾਂ ਤੋਂ ਆਰਾਮ ਲਈ pseudoephedrine (e.g., SUDAFED®) (ਸਿਊਡੋਐਫੇਡ੍ਰਾਈਨ, ਉਦਾਹਰਣ ਵਜੋਂ ਸੂਡਾਫੈਡ) ਜਾਂ ਨੱਕ ਨੂੰ ਖੋਲ੍ਹਣ ਵਾਲਾ/ “ਐਂਟੀਹਿਸਟੈਮਾਈਨ” ਜਿਵੇਂ ਕਿ pseudoephedrine/triprolidine (e.g., ACTIFED®) (ਸਿਊਡੋਐਫੇਡ੍ਰਾਈਨ/ਟ੍ਰਿਪਰੋਲੀਡਾਈਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਐਕਟੀਫੈਡ) ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। For persistent nasal congestion a decongestant such as pseudoephedrine (e.g., SUDAFED®) or a decongestant/antihistamine such as pseudoephedrine/triprolidine (e.g., ACTIFED®) can be used to relieve symptoms.
<p>ਟ੍ਰੀਟਮੈਂਟ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਤੁਹਾਡਾ ਜੀਅ ਕੱਚਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਲਟੀਆਂ ਲੱਗ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਅਜਿਹਾ ਤੁਹਾਡਾ ਟ੍ਰੀਟਮੈਂਟ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ 6-10 ਘੰਟਿਆਂ ਬਾਅਦ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਬਹੁਤੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਜੀਅ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਕੱਚਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਹੁੰਦਾ ਹੀ ਨਹੀਂ। Nausea and vomiting may occur after your treatment. May begin 6-10 hours after the beginning of your treatment. Some people have little or no nausea.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ਜੀਅ ਕੱਚਾ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਚਾਅ ਲਈ ਕੀਮੋਥੈਰੇਪੀ ਟ੍ਰੀਟਮੈਂਟ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਘਰ ਵਿੱਚ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦਵਾਈਆਂ ਲਿਖ ਕੇ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਜੀਅ ਕੱਚਾ ਹੋਣ 'ਤੇ ਇਲਾਜ ਕਰਨ ਦੀ ਬਜਾਏ ਇਸ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ ਕਰਨੀ ਸੌਖੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਪਾਲਣਾ ਕਰੋ। You may be given a prescription for antinausea drug(s) to take before your chemotherapy treatment and/or at home. It is easier to prevent nausea than treat it once it has occurred, so follow directions closely. ਕਾਫੀ ਸਾਰੇ ਤਰਲ ਪਦਾਰਥ ਪੀਓ। Drink plenty of liquids. ਥੋੜ੍ਹੀ-ਥੋੜ੍ਹੀ ਦੇਰ ਬਾਅਦ ਥੋੜ੍ਹੀ-ਥੋੜ੍ਹੀ ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਖਾਂਦੇ-ਪੀਂਦੇ ਰਹੋ। Eat and drink often in small amounts. <i>Food Choices to Help Control Nausea</i> (ਫੂਡ ਚੋਇਸਿਜ਼ ਟੂ ਕੰਟਰੋਲ ਨੌਜ਼ੀਆ) ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਸੁਝਾਅ ਅਜ਼ਮਾਓ।* Try the ideas in <i>Food Choices to Help Control Nausea</i>.*
<p>ਸਿਰ ਦਰਦ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। Headache may occur.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ਸਿਰ ਦਰਦ ਘਟਾਉਣ ਲਈ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਛੁਟਕਾਰਾ ਪਾਉਣ ਲਈ acetaminophen (e.g., TYLENOL®) (ਐਸੀਟਾਮਿਨੋਫੇਨ - ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਟਾਈਲੇਨੋਲ) ਲਓ। Take acetaminophen (e.g., TYLENOL®) to decrease or stop headache.

<p style="text-align: center;">ਮਾੜੇ ਪ੍ਰਭਾਵ SIDE EFFECTS</p>	<p style="text-align: center;">ਪ੍ਰਬੰਧਨ MANAGEMENT</p>
<p>ਦਸਤ ਲੱਗ ਸਕਦੇ ਹਨ। Diarrhea may occur.</p>	<p>ਦਸਤ ਲੱਗਣ 'ਤੇ ਮਦਦ ਲਈ: To help diarrhea:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ਕਾਫੀ ਸਾਰੇ ਤਰਲ ਪਦਾਰਥ ਪੀਓ। Drink plenty of liquids. • ਥੋੜ੍ਹੀ-ਥੋੜ੍ਹੀ ਦੇਰ ਬਾਅਦ ਥੋੜ੍ਹੀ-ਥੋੜ੍ਹੀ ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਖਾਂਦੇ-ਪੀਂਦੇ ਰਹੋ। Eat and drink often in small amounts. • ਵੱਧ ਰੇਸ਼ੇ ਵਾਲੇ ਭੋਜਨਾਂ ਤੋਂ ਬਚੋ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਬਾਰੇ <i>Food Ideas to Help with Diarrhea During Chemotherapy</i> (ਫੂਡ ਆਈਡੀਆਜ਼ ਟੂ ਹੈਲਪ ਵਿੱਚ ਡਾਇਰੀਆ ਡਿਊਰਿੰਗ ਕੀਮੋਥੈਰੇਪੀ)* ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। Avoid high fibre foods as outlined in <i>Food Ideas to Help with Diarrhea During Chemotherapy</i>.*
<p>ਇਲਾਜ ਤੋਂ ਕੁਝ ਦਿਨ ਬਾਅਦ ਮੂੰਹ ਵਿੱਚ ਛਾਲੇ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਮੂੰਹ ਵਿੱਚਲੇ ਛਾਲੇ ਜੀਭ 'ਤੇ, ਮੂੰਹ ਦੇ ਪਾਸਿਆਂ 'ਤੇ ਜਾਂ ਗਲੇ ਵਿੱਚ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਮੂੰਹ ਦੇ ਛਾਲੇ ਜਾਂ ਮਸੂੜਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਖੂਨ ਵਗਨ ਨਾਲ ਇਨਫੈਕਸ਼ਨ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। Sore mouth may occur a few days after treatment. Mouth sores can occur on the tongue, the sides of the mouth or in the throat. Mouth sores or bleeding gums can lead to an infection.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ਖਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ ਸੌਣ ਸਮੇਂ ਆਪਣੇ ਦੰਦਾਂ ਨੂੰ ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਬਹੁਤ ਹੀ ਨਰਮ ਬੁਰਸ਼ ਨਾਲ ਸਾਫ਼ ਕਰੋ। ਜੇ ਤੁਹਾਡੇ ਮਸੂੜਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਖੂਨ ਆਵੇ ਤਾਂ ਬੁਰਸ਼ ਦੀ ਥਾਂ ਗੌਜ਼ (ਜਾਲੀਦਾਰ ਕਪੜਾ) ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰੋ। ਦੰਦਾਂ ਦੇ ਪੇਸਟ ਦੀ ਥਾਂ ਬੇਕਿੰਗ ਸੋਡਾ ਵਰਤੋ। Brush your teeth gently after eating and at bedtime with a very soft toothbrush. If your gums bleed, use gauze instead of a brush. Use baking soda instead of toothpaste. • 1 ਕੱਪ ਗਰਮ ਪਾਣੀ ਵਿੱਚ 1/2 ਛੋਟਾ ਚਮਚਾ ਬੇਕਿੰਗ ਸੋਡਾ ਜਾਂ ਨਮਕ ਮਿਲਾ ਕੇ ਮਾਊਥਵਾਸ਼ ਬਣਾਓ ਅਤੇ ਦਿਨ ਵਿੱਚ ਕਈ ਵਾਰੀ ਗਰਾਰੇ ਕਰੋ। Make a mouthwash with ½ teaspoon baking soda or salt in 1 cup warm water and rinse several times a day. • ਨਰਮ, ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਚਬਾਏ ਜਾ ਸਕਣ ਵਾਲੇ ਭੋਜਨ ਅਜਮਾਓ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹਲਵਾ, ਮਿਲਕ ਸ਼ੇਕ ਜਾਂ ਕ੍ਰੀਮ ਵਾਲੇ ਸੂਪ। Try soft, bland foods like puddings, milkshakes and cream soups. • ਮਸਾਲੇਦਾਰ, ਖਸਤਾ ਜਾਂ ਖਟਾਈ ਵਾਲੇ ਭੋਜਨਾਂ ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਗਰਮ ਜਾਂ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਠੰਢੇ ਭੋਜਨਾਂ ਤੋਂ ਪਰਹੇਜ਼ ਕਰੋ। Avoid spicy, crunchy or acidic food, and very hot or cold foods. • <i>Easy to Chew Recipes</i> (ਈਜ਼ੀ ਟੂ ਚਿਊ ਰੈਸੀਪੀਜ਼) ਅਤੇ <i>Soft, Moist Food Ideas</i> (ਸੌਫਟ, ਮੌਇਸਟ ਫੂਡ ਆਈਡੀਆਜ਼) ਨਾਂ ਦੇ ਦੋ ਪਰਚਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਭੋਜਨ ਸੰਬੰਧੀ ਸੁਝਾਅ ਅਜਮਾਓ। Try ideas in the two handouts; <i>Easy to Chew Recipes</i> and <i>Soft, Moist Food Ideas</i>.

<p style="text-align: center;">ਮਾੜੇ ਪ੍ਰਭਾਵ SIDE EFFECTS</p>	<p style="text-align: center;">ਪ੍ਰਬੰਧਨ MANAGEMENT</p>
<p>ਵਾਲਾਂ ਦਾ ਝੜਨਾ ਆਮ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡਾ ਟ੍ਰੀਟਮੈਂਟ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ 3-6 ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਦਰਮਿਆਨ ਅਜਿਹਾ ਹੋਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਤੁਹਾਡੇ ਵਾਲ ਹਲਕੇ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਤੁਸੀਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗੰਜੇ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਤੁਹਾਡੀ ਖੋਪੜੀ ਵਿੱਚ ਤਕਲੀਫ਼ ਮਹਿਸੂਸ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਤੁਹਾਡੇ ਚਿਹਰੇ ਅਤੇ ਸਰੀਰ ਤੋਂ ਵੀ ਵਾਲ ਝੜ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਤੁਹਾਡੇ ਟ੍ਰੀਟਮੈਂਟ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਾਂ ਕਈ ਵਾਰੀ ਇੱਕ ਟ੍ਰੀਟਮੈਂਟ ਤੋਂ ਦੂਜੇ ਟ੍ਰੀਟਮੈਂਟ ਵਿਚਲੇ ਵਕਤ ਦੌਰਾਨ ਤੁਹਾਡੇ ਵਾਲ ਦੁਬਾਰਾ ਉੱਗ ਜਾਣਗੇ। ਰੰਗ ਅਤੇ ਬਣਾਵਟ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀ ਆ ਸਕਦੀ ਹੈ।</p> <p>Hair loss is common and may begin within 3-6 weeks after the start of treatment. Your hair may thin or you may become totally bald. Your scalp may feel tender. You may lose hair on your face and body. Your hair will grow back once your treatments are over and sometimes between treatments. Colour and texture may change.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ਕੋਮਲ ਸ਼ੈਂਪੂ ਅਤੇ ਨਰਮ ਬੁਰਸ਼ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰੋ। Use a gentle shampoo and soft brush. • ਵਾਲਾਂ ਦੇ ਸਪ੍ਰੇ, ਬਲੀਚਿੰਗ, ਵਾਲ ਰੰਗਣ ਅਤੇ ਵਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਕੁੰਡਲਾਂ ਪਾਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। Care should be taken with use of hair spray, bleaches, dyes and perms. • ਠੰਢੇ ਮੌਸਮ ਦੌਰਾਨ ਆਪਣੀ ਖੋਪੜੀ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਟੋਪੀ, ਸਕਾਫ਼ ਜਾਂ “ਵਿੰਗ” ਪਹਿਨੋ। ਕੁਝ “ਐਕਸਟੈਨਡਿਡ ਹੈਲਥ ਪਲੈਨ” “ਵਿੰਗ” ਦੇ ਅੰਸ਼ਕ ਖਰਚੇ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਕਰਨਗੇ। Protect your scalp with a hat, scarf or wig in cold weather. Some extended health plans will pay part of the cost of a wig. • ਜ਼ਿਆਦਾ ਧੁੱਪ ਵਾਲੇ ਦਿਨਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਸਿਰ ਢੱਕ ਕੇ ਰੱਖੋ ਜਾਂ “ਸੰਨ ਬਲਾਕ” ਲਗਾਓ। Cover your head or apply sunblock on sunny days. • ਖਾਜ ਘਟਾਉਣ ਲਈ ਆਪਣੀ ਖੋਪੜੀ ਉੱਪਰ “ਮਿਨਰਲ ਓਇਲ” ਲਗਾਓ। Apply mineral oil to your scalp to reduce itching. • ਜੇ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਪਲਕਾਂ ਅਤੇ ਭਰਵੱਟੇ ਵੀ ਝੜ ਜਾਣ ਤਾਂ ਆਪਣੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਨੂੰ ਮਿੱਟੀ ਜਾਂ ਧੂੜ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਵੱਡੀ ਝਾਲਰ ਵਾਲੀ ਟੋਪੀ ਪਹਿਨੋ ਜਾਂ ਐਨਕਾਂ ਲਗਾਓ। If you lose your eyelashes and eyebrows, protect your eyes from dust and grit with a broad-rimmed hat and glasses.
<p>ਭੁੱਖ ਨਾ ਲੱਗਣੀ ਅਤੇ ਭਾਰ ਘਟਣਾ ਆਮ ਹੈ ਅਤੇ cyclophosphamide ਲੈਣੀ ਬੰਦ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਕਾਫ਼ੀ ਸਮੇਂ ਤਕ ਚਲਦਾ ਰਹਿ ਸਕਦਾ ਹੈ।</p> <p>Loss of appetite and weight loss are common and may persist long after discontinuation of cyclophosphamide.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>High Energy High Protein Ideas</i> (ਹਾਈ ਐਨਰਜੀ ਹਾਈ ਪ੍ਰੋਟੀਨ ਆਈਡੀਆਜ਼)* ਅਤੇ <i>Healthy Eating Using High Energy, High Protein Foods</i> (ਹੈਲਥੀ ਈਟਿੰਗ ਯੂਜ਼ਿੰਗ ਹਾਈ ਐਨਰਜੀ, ਹਾਈ ਪ੍ਰੋਟੀਨ ਫੂਡਜ਼)* ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਸੁਝਾਅ ਅਜ਼ਮਾਓ। Try ideas in <i>High Energy High Protein Ideas*</i> and in <i>Healthy Eating Using High Energy, High Protein Foods*</i>.

* ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਕਾਪੀ ਲਈ ਆਪਣੀ ਕੀਮੋਥੈਰੇਪੀ ਨਰਸ ਜਾਂ ਫ਼ਾਰਮਾਸਿਸਟ ਤੋਂ ਪੁੱਛੋ।

*Please ask your chemotherapy nurse or pharmacist for a copy.

ਜੇ ਅੱਗੇ ਦਿੱਤੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਸਮੱਸਿਆ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਤੁਰੰਤ ਆਪਣੇ ਡਾਕਟਰ ਨੂੰ ਮਿਲੋ ਜਾਂ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਮਦਦ ਲਓ:
SEE YOUR DOCTOR OR GET EMERGENCY HELP IMMEDIATELY IF YOU HAVE:

- **ਇਨਫੈਕਸ਼ਨ** ਦੇ ਸੰਕੇਤ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਬੁਖਾਰ (ਮੂੰਹ ਵਾਲੇ ਥਰਮਾਮੀਟਰ ਰਾਹੀਂ 100°F ਜਾਂ 38°C ਤੋਂ ਵੱਧ), ਕਾਂਬੇ ਵਾਲੀ ਠੰਢ; ਖਾਂਸੀ, ਪਿਸ਼ਾਬ ਕਰਨ ਸਮੇਂ ਦਰਦ ਜਾਂ ਜਲਨ।
Signs of an **infection** such as fever (over 100°F or 38°C by an oral thermometer); chills; cough; pain or burning when you pass urine.
- **ਖੂਨ ਵਗਣ ਸੰਬੰਧੀ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ** ਦੇ ਸੰਕੇਤ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਿਸ਼ਾਬ ਜਾਂ ਟੱਟੀ ਵਿੱਚ ਖੂਨ ਆਉਣਾ।
Signs of **bleeding problems** such as blood in urine or stools.
- ਫ੍ਰੀਟਮੈਂਟ ਤੋਂ ਕੁਝ ਸਮਾਂ ਬਾਅਦ ਹੀ **ਇਨਫੈਕਸ਼ਨ** ਦੇ ਸੰਕੇਤ (ਕਦੇ ਹੀ) ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਚੱਕਰ ਆਉਣੇ, ਦਿਲ ਦੀ ਧੜਕਣ ਤੇਜ਼ ਹੋਣੀ, ਮੂੰਹ 'ਤੇ ਸੋਜਸ਼ ਜਾਂ ਸਾਹ ਲੈਣ ਵਿੱਚ ਤਕਲੀਫ਼।
Signs of an **allergic reaction** (rare) soon after a treatment including dizziness, fast heart beat, face swelling or breathing problems.
- **ਦਿਲ ਜਾਂ ਫੇਫੜਿਆਂ** ਸੰਬੰਧੀ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਦੇ ਸੰਕੇਤ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਦਿਲ ਦੀ ਧੜਕਣ ਵਿੱਚ ਤੇਜ਼ੀ ਜਾਂ ਬੇਨੇਮੀ, ਛਾਤੀ ਵਿੱਚ ਦਰਦ, ਛਾਤੀ 'ਤੇ ਦਬਾਅ, ਸਾਹ ਚੜ੍ਹਨਾ ਜਾਂ ਸਾਹ ਲੈਣ ਵਿੱਚ ਮੁਸ਼ਕਲ, ਗਿੱਟਿਆਂ 'ਤੇ ਸੋਜਸ਼ ਜਾਂ ਬੇਹੋਸ਼ ਹੋ ਜਾਣਾ।
Signs of **heart or lung problems** such as fast or uneven heartbeat, chest pain, chest pressure, shortness of breath or difficulty breathing, swelling of ankles or fainting.

ਜੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਅੱਗੇ ਦਿੱਤੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜਿੰਨੀ ਜਲਦੀ ਹੋ ਸਕੇ ਆਪਣੇ ਡਾਕਟਰ ਨੂੰ ਮਿਲੋ (ਦਫ਼ਤਰੀ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ):
SEE YOUR DOCTOR AS SOON AS POSSIBLE (DURING OFFICE HOURS) IF YOU HAVE:

- **ਮਸਾਨੇ ਸੰਬੰਧੀ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ** ਦੇ ਸੰਕੇਤ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਿਸ਼ਾਬ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀਆਂ, ਦਰਦਨਾਕ ਜਲਨ ਦਾ ਅਹਿਸਾਸ, ਪਿਸ਼ਾਬ ਵਿੱਚ ਖੂਨ ਆਉਣਾ ਜਾਂ ਢਿੱਡ ਵਿੱਚ ਪੀੜ ਹੋਣੀ।
Signs of **bladder problems** such as changes in urination, painful burning sensation, presence of blood or abdominal pain.
- **ਅਨੀਮੀਆ (ਖੂਨ ਦੀ ਕਮੀ)** ਦੇ ਲੱਛਣ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਸਧਾਰਣ ਥਕੇਵਾਂ ਜਾਂ ਕਮਜ਼ੋਰੀ।
Signs of **anemia** such as unusual tiredness or weakness.
- **ਗੁਰਦੇ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ** ਦੇ ਲੱਛਣ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਿੱਠ ਦੇ ਹੇਠਲੇ ਜਾਂ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਦਾ ਦਰਦ, ਪੈਰਾਂ ਜਾਂ ਲੱਤਾਂ ਦੇ ਹੇਠਲੇ ਹਿੱਸਿਆਂ ਦੀ ਸੋਜਸ਼।
Signs of **kidney problems** such as lower back or side pain, swelling of feet or lower legs.
- **ਚਮੜੀ 'ਤੇ ਧੱਫੜ ਜਾਂ ਖਾਜ਼।**
Skin rash or itching.

ਜੇ ਅੱਗੇ ਦਿੱਤੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਸਮੱਸਿਆ ਜਾਰੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਆਪਣੇ ਡਾਕਟਰ ਤੋਂ ਜਾਂਚ ਕਰਵਾਓ:

CHECK WITH YOUR DOCTOR IF ANY OF THE FOLLOWING CONTINUE OR BOTHER YOU:

- ਬੇਕਾਬੂ ਵੰਗ ਨਾਲ ਜੀਅ ਕੱਚਾ ਹੋਣਾ, ਉਲਟੀ ਆਉਣੀ ਜਾਂ ਦਸਤ ਲੱਗਣੇ।
Uncontrolled nausea, vomiting or diarrhea.
- ਡਾਈਬੀਟੀਜ਼ ਦੇ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਵਿੱਚ: ਖੂਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ੂਗਰ ਦਾ ਬੇਕਾਬੂ ਪੱਧਰ।
For diabetics: uncontrolled blood sugars.
- ਸਿਰ ਦਰਦ ਜੋ ਅਸੀਟਾਮਿਨਾਫ਼ੇਨ ਨਾਲ ਵੀ ਕਾਬੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ।
Headache not controlled with acetaminophen.
- ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਰਗੜਾਂ ਲੱਗਣੀਆਂ ਜਾਂ ਖੂਨ ਨਿਕਲ ਜਾਣਾ।
Easy bruising or bleeding.
- ਜਿਸ ਥਾਂ 'ਤੇ ਸੂਈ ਲਗਾਈ ਗਈ ਸੀ ਉੱਥੇ ਲਾਲੀ, ਸੋਜਸ਼, ਦਰਦ ਜਾਂ ਛਾਲੇ।
Redness, swelling, pain or sores where the needle was placed.

